

Масові форми науково-методичної роботи сприяють збагаченню професійних інтересів педагогів, удосконаленню їх знань, виробленню позицій із важливих педагогічних проблем сучасності, виявленню й узагальненню найкращого педагогічного досвіду. До масових форм науково-методичної роботи належать шкільні семінари і семінари-практикуми, педагогічні читання, науково-практичні конференції, виставки тощо.

Отже, основною метою науково-методичної роботи, як системи підвищення професійно-педагогічної культури педагогів, є активізація творчої професійної діяльності педагогів, стимулювання безперервної фахової та загальної освіти, якісної роботи, підвищення відповідальності за результати навчання і виховання.

Література

1. Жерносек І.П. Науково-методична робота в середніх загальноосвітніх навчальних закладах. – Київ, 2002. – 86 с.
2. Єрмола А.М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами : Навчальний посібник. – К., 1998. – 124 с.
3. Кононенко О.Є. Атестація педагогічних працівників: нормативи, методичні рекомендації, документи / О.Є.Кононенко; за заг.ред. Л.Д.Покроєної. – Харків : Основа; Тріада +, 2007. – 160 с.

УДК 37.091.12.011.3-051:378.046-021.68

КАЧУР¹ М. М., КАЧУР² Б. М.

¹Мукачівський державний університет

²Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Особлива роль у державотворчих процесах, що актуалізуються в Україні на початку ХХІ століття, належить системі вищої і післядипломної педагогічної освіти, у сфері яких здійснюється підготовка та розвиток професійної компетентності спеціалістів дошкільної, початкової та середньої освіти. Сучасний розвиток педагогічної науки висуває завдання здійснення кардинальних змін у системі освіти, модернізації професійно-педагогічної підготовки вчителя, пов'язаних із потребами України інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», документи Болонської конвенції декларують, що підготовка педагогічних працівників є центральним завданням оновлення освіти держави, провідним принципом державно-освітньої політики [2, с. 4]. Розгляд проблеми професійної підготовки вчителя, тенденцій розвитку університетської педагогічної освіти, її особистісно орієнтованих цілей і завдань, принципів оновлення здійснено у психолого-педагогічних дослідженнях О. Глузман, Г. Балл, С. Гончаренка, В. Лугового, В. Семиченка, І. Якиманської, В. Кушнір та ін.

Нова освітня парадигма спрямована на реалізацію гуманістичних підходів у визначенні змісту освіти, головною метою якої є людина, а функцією –

забезпечення умов для її саморозкриття, гармонізації відносин із собою, іншими людьми, світом загалом [3]. Основна функція освіти інноваційного суспільства наголошує Масол Л. М., полягає у формуванні «інноваційної» особистості, здатної критично мислити, визначати мету особистого розвитку та узгоджувати її із суспільними цілями, передбачати наслідки своїх дій і мобілізувати всі необхідні ресурси, працювати в команді, виявляти толерантність і лідерські якості [3, с. 62]. Відповідно означених завдань, сучасна вища педагогічна школа прагне забезпечення підготовки фахівця, здатного до реалізації ідей гуманістичної парадигми, що базується на впровадженні особистісно-орієнтованого змісту та технологій навчання, індивідуалізації та суб'єктної орієнтації навчального процесу, створення умов для самоосвіти і саморозвитку особистості, осмисленого визначення нею власних можливостей і життєвих цінностей [2, с. 8].

Одним з інноваційних методів організації навчання у вищій школі є *коучинг*, який відіграє важливу роль у самонавчанні суб'єкта освіти (коучинг – інструмент досягнення цілей; мистецтво сприяти підвищенню результативності, навчанню й розвитку іншої людини). Метою застосування педагогічного коучингу є підвищення якості освітніх послуг і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності педагогічних працівників відповідно до європейських стандартів і найкращих вітчизняних традицій.

Обґрунтовуючи педагогічний коучинг як інноваційну технологію науково-методичного супроводу професійно-особистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти, В. Сидоренко визначає завдання його реалізації: створення єдиного диференційованого акмеологічного освітнього простору для неперервного розвитку педагогічної майстерності вчителя за індивідуальними освітніми траєкторіями; мобілізацію потенційних внутрішніх ресурсів, суб'єктної творчої активності, вироблення педагогічної дії нової якості; забезпечення інноваційним науково-методичним, психолого-педагогічним, інформаційно-комунікаційним супроводом, висококваліфікованими індивідуальними тренуваннями педагогічних працівників; упровадження диференційованих, багатоваріантних, диверсифікованих за профілем програм, моделей, форм освіти дорослих з урахуванням фахових запитів, індивідуальних потреб, компетентнісного (професійного, особистісного, соціального) досвіду фахівців [4]. З метою вирішення означених завдань, автор подає опис технології коучингу «GROW» (від англ. *grow* – зростання), яка полягає у дотриманні певної послідовності постановки ефективних питань та дотримання мнемонічного правила: *Goal* – постановка мети (В якому напрямі ми хочемо працювати? Яка наша довгострокова мета? Після закінчення нашої розмови, щоб ви вирішили змінити? Якого результату чекаєте від нашої бесіди? Чи зможемо ми досягти цього результату за відведений нам час? Назвіть найкорисніший результат); *Reality* – аналіз реальності (У якій ситуації ми зараз знаходимося? У якому стані ви перебуваєте в даний момент? Якими ресурсами володіємо? Чого боїмося? Які причини змушують відчувати себе так? Хто причетний до цих подій? Які наслідки мали ці дії? Що станеться, якщо ми досягнемо бажаного? Хто ще може вплинути на ситуацію?); *Options* – розробка

варіантів дій (Що може допомогти у вирішенні питання? Яким методом будемо діяти? Що ще можемо зробити? Яке рішення є найбільш приємним? Які дії можна здійснити, щоб виправити ситуацію? Чи є альтернатива цьому вибору? Яке рішення, на вашу думку, запропонувала б авторитетна для вас людина? Чи хочете ви почути мою думку з цього приводу? Які з рішень цікаві вам?); *Will* – сфокусування уваги на волі для досягнення мети, реалізації запланованої дії (Що ми вибираємо для досягнення мети? Чи працюють вибрані варіанти? Що допоможе досягти мети? Чи сильний у нас мотив? Чи правильно ми керуємо часом для досягнення мети? Яким буде перший крок для здійснення обраного варіанту? Які складнощі можуть перешкодити? Якими способами будете досягати мети? В якій підтримці ви ще маєте потребу? Хто може її здійснити?) [4, с. 18, 19].

Отже, ключовою тенденцією педагогіки третього тисячоліття визначено орієнтацію на особистісне начало людини як активного суб'єкта життєдіяльності в освітньому середовищі, переорієнтацію професійної підготовки вчителя від просвітництва до здійснення життєтворчої та культуротворчої місії, від авторитарної до особистісно-орієнтованої педагогіки співробітництва [2, с. 7]. Узагальнення наукових досліджень дають підставу вважати, що визначальною якістю особистості вчителя в умовах особистісно орієнтованої підготовки є його творча активність, інтегративна характеристика, що відображає нові глибокі утворення у структурі особистості (творчі потреби, мотиви, вимоги), виражає якісні зміни у професійно-спрямованій продуктивній діяльності.

Література

1. Пермінова Л. А. Педагогічні технології у вищій школі. Навч. посібник із спеціальності «Дошкільна освіта» – 8.010101, «Початкова освіта» – 8.010102
2. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя / О.М. Пехота, А. М. Старева // Монографія // 2-е вид. доп. та перероб. – Миколаїв: Вид-во «Ілліон», 2007. – 272 с.,
3. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика : монографія / Л.М. Масол. – К. : Промінь, 2006. – 432 с. (підготовка магістрів). – Херсон : Айлант, 2011. – 136с.
4. Сидоренко В.В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково-методичного супроводу професійно-особистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти / В.В. Сидоренко // Наукова скарбниця освіти Донеччини. – Донецьк. – 2014. – № 3 (14). – С. 13-19.

УДК 373.5:005.951.96:37.091.313 (043.2)

КЕКУХ О.С., МАРКО М.М.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ МОДЕРНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

У Законі України «Про освіту», прийнятому у 2017 році, передбачено автономію школи. Це вимагає посилення інноваційних процесів у функціонуванні освітніх установ, в тому числі по такому параметру, як

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>